

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

רמת הבחינה : גמר
מועד הבחינה : חורף תשע"ח, 2018
מספר שאלון : 990202
היקף הבחינה : שתי יחידות לימוד

תיכונות
ככה עולים כיתה בחיים

תקשורת המונים - 2 יח"ל

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה בשאלון זה ארבעה פרקים:

פרק ראשון (10X4) 40 נקודות. יש לענות במחברת הבחינה.

פרק שני (10X4) 40 נקודות. יש לענות במחברת הבחינה.

פרק שלישי (2X5) 10 נקודות. יש לענות בגוף השאלון.

פרק רביעי (2X5) 10 נקודות. יש לענות בגוף השאלון.

סה"כ: 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר לשימוש: אין

פרטי מרכז ההשכלה:

ד. מלאו את הפרטים הבאים:

שם: _____	מספר נבחן: _____
כתובת המוסד: _____	שם נבחן: _____
קוד מוסד: _____	שם משפחה פרטי
מקום בחינה: _____	מס' ת"ז: <input type="text"/>

הדביקו מדבקת נבחן	הדביקו מדבקת שאלון
-------------------	--------------------

בהצלחה!

שם המעריך: _____

ציון בחינה: _____

פרק ראשון (40 נקודות)

קראו את הקטע שלפניכם והשיבו על ארבע שאלות מבין השאלות 1-5.

לאחרונה פורסם בכלי תקשורת שונים בישראל, כי ראש הממשלה ובעליו של עיתון פופולרי נפגשו מספר פעמים במטרה לתכנן עסקה סודית ביניהם. לפי הפרסומים, אם העסקה הייתה יוצאת לפועל, ראש הממשלה היה מקדם חוק, שיגביל את הפצתם של חינמונים (עיתונים שמחולקים ללא תשלום). בתמורה, המוציא לאור של העיתון, המעורב בעסקה, היה דואג לסיקור אוהד של ראש הממשלה בעיתון, וזאת כדי לחזק את מעמדו הפוליטי של ראש הממשלה.

1. הסבירו מהו 'עניין ציבורי' והדגימו בעזרת הקטע המוצג. (10 נק')

2. א. ציינו שתי סיבות לכך, שחופש הביטוי חשוב בחברה דמוקרטית. (5 נק')
ב. הדגימו סיבה אחת בעזרת הקטע המוצג. (5 נק')

3. התקשורת מוצגת בשני דימויים: "כלב השמירה של הדמוקרטיה" ו"שומרת סף".
הסבירו דימוי אחד, והדגימו אותו בעזרת הקטע המוצג. (10 נק')

4. הציגו את הטענה העיקרית של אסכולת "קביעת סדר היום" והדגימו אותה בעזרת הקטע המוצג. (10 נק')

5. א. הסבירו מהי 'אתיקה עיתונאית'. (5 נק')
ב. הדגימו בעזרת הקטע המצורף בעיה אחת, שקשורה לאתיקה עיתונאית. (5 נק')

פרק שני (40 נקודות)

יש להשיב על ארבע שאלות מבין השאלות 6-11.

6. תפקידי תקשורת ההמונים

- א. לתקשורת ההמונים מייחסים חמישה תפקידים עיקריים. ציינו תפקידים אלה. (5 נק')
ב. הסבירו את התפקיד, שמילאה התקשורת בפרסום הקטע המוצג. (5 נק')

7. חופש הביטוי ודמוקרטיה

- ציינו והסבירו שתי סיבות לכך, שחופש הביטוי חשוב בחברה דמוקרטית. (10 נק')

8. השפעות תקשורת ההמונים

- א. הסבירו מהי הטענה המרכזית בגישת 'השימושים והסיפוקים'. (5 נק')
ב. הסבירו מה הייתה הטענה של תאוריית 'המחט התת עורית'. (5 נק')

9. פרסומות ושידור מסחרי

- א. ציינו שלושה אמצעים, המשמשים פרסומאים בפרסומות השונות בכלי התקשורת. (3 נק')
ב. הסבירו מהו מקור המימון בשידור המסחרי וכיצד הוא קשור לרייטינג (= מדרוג). (7 נק')

10. מפת התקשורת במדינת ישראל

- בארץ שולטות מספר משפחות בעולם התקשורת – "ברוני התקשורת".
א. תנו דוגמה לאחת מן המשפחות האלה. (5 נק')
ב. ציינו והסבירו שתי סכנות לבעלות צולבת בישראל. (5 נק')

11. אינטרנט

- א. הסבירו מהו 'פלורליזם תקשורתי'. (4 נק')
ב. הסבירו מהו 'שיימינג' (= ביוש). ציינו תופעה אחת שלילית ותופעה אחת חיובית, שהן תוצאה של פעולת השיימינג. (6 נק')

פרק שלישי (10 נקודות)

יש להשיב על חמש שאלות מבין השאלות 12-19.

הקיפו במעגל אחת משתי האפשרויות: "נכון" או "לא נכון" (לכל סימון מתאים - 2 נק')

12. המצאת הקולנוע קדמה להמצאת הטלוויזיה. נכון / לא נכון

13. 'סף העצמה' נחשב לאחד מהקריטריונים של חדשותיות. נכון / לא נכון

14. ההבדל בין המודל הקווי למודל המעגלי הוא שבמודל המעגלי

התקשורת מתווכת. נכון / לא נכון

15. "סיפור פורץ" ו"חדשות מתמשכות" הם סוגים שונים של

'אירוע מדיה'. נכון / לא נכון

16. 'רעש' בתקשורת נובע תמיד מתקלה טכנית. נכון / לא נכון

17. ערוץ מסחרי נמצא תחת פיקוחה של 'רשות השידור'. נכון / לא נכון

18. התקשורת המקוונת הופיעה לאחר התקשורת המודפסת. נכון / לא נכון

19. 'עיתונות צהובה' עוסקת ברובה בשערוריות ורכילות במטרה

להגיע לקהל רחב. נכון / לא נכון

פרק רביעי (10 נקודות)

שאלון רב-ברירה (אמריקאי).

יש להשיב על חמש שאלות מבין השאלות 20-27.

סמנו את התשובה הנכונה ביותר.

20. תוכנית "ריאליטי" (=מציאות):

- א. הינה חלק מתפקידה של התקשורת 'לסקר את הסביבה'.
- ב. הינה חלק מתפקידה של התקשורת ב'העברת מורשת תרבותית'.
- ג. הינה חלק מתפקידה של התקשורת 'לבדרי'.

21. חמשת הממ"ים בתקשורת הם:

- א. מקום, מראה, מידע, מדוע, מפני ש.
- ב. מי, מה, מקום, מדוע, מתי.
- ג. מי, מה, מידע, מתי, מפני ש.

22. בעידן האינטרנט, פיקוח הורים הוא:

- א. הרגל חדש בחיי המשפחה.
- ב. לא מועיל. עדיף להורים להשקיע בבילוי משפחתי משותף.
- ג. חשוב מאשר בעבר.

23. תוכנית התעודה העוסקת בארכאולוגיה בארץ ישראל:

- א. נחשבת ל'המשכיות תרבותית', והינה אחד מתפקידיה של התקשורת.
- ב. עומדת בקריטריון החדשותי- 'התאמה לצפיות הנמען'.
- ג. אינה 'רלוונטית' לימינו, ולכן אין טעם לשדרה בטלוויזיה.

24. במשטר דיקטטורי:

- א. התקשורת חופשית ובעלת עמדות עצמאיות.
- ב. התקשורת הפרטית נתונה תחת פיקוח הדוק.
- ג. התקשורת שייכת למפלגה ומשמשת כדוברת של השלטון.

25. 'הזרימה הדו-שלבית':

- א. היא חלק מהמודל המעגלי של התקשורת.
- ב. היא חלק מהתאוריות הרואות בתקשורת השפעה מוגבלת.
- ג. ממחישה את השפעת תכניות הריאליטי על הצופים.

26. 'עימותים, כיבושים והכתרות':

- א. הם קריטריונים של חדשותיות.
- ב. הם סוגים שונים של אירועי מדיה.
- ג. קובעים את סדר היום התקשורתי.

27. 'זירת עימותים':

- א. זהו דימוי (=מטאפורה) לתקשורת המציגה מגוון דעות ביחס לנושא במדינה דמוקרטית.
- ב. זהו דימוי (=מטאפורה) לחברי כנסת ושרים, הנלחמים עבור קהל מצביעיהם.
- ג. זהו דימוי (=מטאפורה) לאירוע מדיה.

ב ה צ ל ח ה !